

Dokument na schôdzu

A8-0330/2015

17.11.2015

SPRÁVA

o dosiahnutí miery prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % – príprava európskych elektrických sietí na rok 2020 (2015/2108(INI))

Výbor pre priemysel, výskum a energetiku

Spravodajca: Peter Eriksson

OBSAH

	strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE	12
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	13

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o dosiahnutí miery prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % – príprava európskych elektrických sietí na rok 2020 (2015/2108(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Dosiachnutie miery prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % (COM(2015)0082),
- so zreteľom na závery zasadnutia Európskej rady z 15. – 16. marca 2002,
- so zreteľom na závery zasadnutia Európskej rady z 20. – 21. marca 2014,
- so zreteľom na závery zasadnutia Európskej rady z 23. – 24. októbra 2014,
- so zreteľom na „10-ročný plán rozvoja siete 2014“ Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E),
- so zreteľom na madridské vyhlásenie zo samitu o energetických prepojeniach konaného za účasti Španielska, Francúzska, Portugalska, Európskej komisie a EIB 4. marca 2015,
- so zreteľom na Nástroj na prepájanie Európy (NPE, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1316/2013 z 11. decembra 2013),
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1017 z 25. júna 2015 o Európskom fonde pre strategické investície, Európskom centre investičného poradenstva a Európskom portáli investičných projektov a o zmene nariadení (EÚ) č. 1291/2013 a (EÚ) č. 1316/2013,
- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (A8-0330/2015),

Výhody prepojenia

1. víta oznámenie a stratégiu Komisie ako pozitívny krok smerujúci k dosiahnutiu cieľa miery prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % a k zlepšeniu fungovania vnútorného trhu s elektrinou v EÚ;
2. uznáva, že energia z obnoviteľných zdrojov, vyššia energetická účinnosť a udržateľný energetický mix vedúce k úsporám energie a k vnútornému trhu s energiou umožňujúcemu voľný tok energie sú dôležitým prostriedkom na dosiahnutie stabilného, bezpečného, nezávislého, inkluzívneho, transparentného a konkurencieschopného energetického systému EÚ, ktorý vytvára kvalitné pracovné miesta a bohatstvo v rámci udržateľného hospodárstva orientovaného na budúcnosť; zdôrazňuje skutočnosť, že na rozvoj takéhoto systému je potrebná vyššia miera prepojenia elektrických sietí, inteligentné siete a nová štruktúra trhu; je presvedčený, že vytvorenie takéhoto systému a skoncovanie s energetickými ostrovmi by mali byť hlavnou politickou

prioritou Energetickej únie;

3. uznáva, že prepojenie elektrických sietí je jedným zo základných predpokladov dobudovania integrovaného vnútorného trhu EÚ s elektrinou, ktorý – ak sa dobre naplánuje – pomôže dosiahnuť naše klimatické ciele vrátane cieľa EÚ byť na vedúcej pozícii v oblasti obnoviteľných zdrojov a zlepšiť geopolitické postavenie EÚ prostredníctvom väčšej energetickej bezpečnosti a nezávislosti, ako aj znížiť energetickú izoláciu a možnosť porúch v energetickom systéme; zdôrazňuje, že prepojenia elektrických sietí je tiež potrebné riešiť, plánovať a vytvárať na základe výraznej a koordinovanej regionálnej spolupráce so zreteľom na právomoci vnútroštátnych orgánov, pokiaľ ide o určovanie energetického mixu, a súčasne rešpektovať dlhodobé ciele EÚ v oblasti zmeny klímy a energetiky;
4. zdôrazňuje skutočnosť, že výhody výrazne vyššej prepojenosti európskej siete výrazne presahujú hospodársky a geopolitický rozmer; konštatuje, že ide o strategickú zásadu, ktorá by mala viesť k odolnejšej a odolnejšej sieti, lepšie pripravenej na riešenie všetkých druhov zmien a narušení; a ktorá zároveň umožňuje efektívne začlenenie čoraz väčšieho podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov do európskej siete;
5. pripomína, že IKT majú v rámci elektrických sietí čoraz väčšiu úlohu, preto je bezpečnosť elektrického systému zraniteľnejšia voči počítačovým hrozbám; žiada Komisiu, aby vyhodnotila bezpečnostné rizika elektrického systému a v prípade potreby vytvorila akčný plán boja proti nim;
6. zdôrazňuje, že plne integrovaný vnútorný trh s elektrinou by uľahčil obchodovanie s elektrinou a služby vyrovnávania zaťaženia a zvýšil by bezpečnosť a znížil nestálosť cien elektriny v prospech občanov a konkurencieschopnosti európskeho priemyslu a podnikov v globálnom hospodárstve, keďže sa odhaduje, že európski spotrebiteľia by do roku 2030 mohli ročne ušetriť 12 až 40 miliárd EUR;
7. poznamenáva, že podľa Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav pre elektrinu (ENTSO-E) by investície do potrebných projektov prepojenia celoeurópskeho významu mohli do roku 2030 dosiahnuť až 150 miliárd EUR, a so záujmom konštatuje, že prostredníctvom takýchto investícií do prepojenia by sa cena elektriny mohla znížiť aspoň o 2 EUR/MWh, pričom tieto investície by Európe umožnili pokryť veľkú časť jej elektrického zaťaženia obnoviteľnými zdrojmi energie; pripomína, že vnútorný trh s elektrinou musí byť prospešný pre všetkých spotrebiteľov EÚ; žiada, aby príslušné inštitúcie sledovali, či domácnosti, MSP a iní maloobchodní spotrebiteľia majú z tejto situácie skutočný prospech, ktorý by sa nemal obmedzovať len na veľkoobchodné ceny;
8. zdôrazňuje, že postupné ukončovanie regulovaných cien energie pre spotrebiteľov by malo zohľadňovať skutočnú úroveň hospodárskej súťaže na trhu; okrem toho sa poznamenáva, že stratégia Energetickej únie by mala zaistiť, aby spotrebiteľia mali prístup k dostupným, bezpečným a udržateľným cenám energie;

Miera prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 %

9. uznáva mieru prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 %, ktorá sa má dosiahnuť do roku 2020, za hodnotný cieľ a významný krok správnym smerom; vyjadruje poľutovanie nad tým, že dvanásť členských štátov, najmä štátov na okraji EÚ, zatiaľ

nedosahuje mieru prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 %, a teda je izolovaných od vnútorného trhu s elektrinou; preto zdôrazňuje, že treba urobiť viac pre to, aby sa tým členským štátom, ktorým ich nízka úroveň prepojenia bráni v dokončení vnútorného trhu s elektrinou, poskytla pomoc zameraná na splnenie tohto cieľa; domnieva sa však, že miera prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % samotná nie vždy zohľadňuje situáciu na trhu a nebola stanovená na základe vedeckých dôkazov; pripomína, že cieľ 10 % sa prvýkrát stanovil v roku 2002 na základe inštalovanej kapacity výroby elektriny, ktorá vtedy existovala; uznáva, že hoci je cieľ 10 % dôležitý, neopisuje ani množstvo elektriny prúdiacej medzi krajinami ani kvalitu, pokiaľ ide o dostupnosť existujúcej infraštruktúry prepojení alebo existujúcej vnútroštátnej infraštruktúry medzi prepojeniami; domnieva sa preto, že jednotný cieľ prepojenia na základe inštalovanej kapacity výroby elektriny nie je vhodný pre všetky členské štáty; preto je presvedčený, že v strednodobom horizonte a rozhodne na obdobie do roku 2030 je potrebné dohodnúť sa na ambiciózných a na dôkazoch založených doplnkových cieľoch v oblasti prepojenia, ktoré schvália regióny; domnieva sa, že tieto ciele by sa mali stanoviť na základe rôznych parametrov; vyzýva Komisiu, aby čo najskôr otvorila odbornú diskusiu o týchto parametroch; zdôrazňuje, že na prekonanie zostávajúcich prekážok brániacich fungovaniu európskeho trhu s elektrinou je okrem kvantitatívneho cieľa mimoriadne dôležitý aj otvorený prístup a dostupnosť prepojení; naliehavo vyzýva Komisiu, Agentúru pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a vnútroštátne regulačné orgány, aby zabezpečili transparentnosť a dôsledné sledovanie dostupnosti prepojení s cieľom zabrániť vzniku prekážok, ktoré bránia vo fungovaní trhu s elektrinou a zabezpečiť fungovanie elektrických prenosových sústav;

10. všima si, že obmedzená prenosová kapacita napríklad v prevádzkovej oblasti na severnom póle spôsobuje rozdiely v regionálnych cenách napriek skutočnosti, že miera prepojenia medzi krajinami je prekročená o výrazný odstup;

Holistický prístup

11. poznamenáva, že časté preťaženia prenosových sietí by mohli súvisieť s cezhraničnými vedeniami, ale môže to byť tiež dôsledkom slabých, zastaraných vnútorných sietí a obmedzenej dostupnosti vnútroštátnych sietí; zdôrazňuje, že posilnenie vnútroštátnych sietí je nevyhnutné na to, aby sa plne využila kapacita prepojení; trvá na tom, že holistický prístup by sa mal zaujať pri posudzovaní potreby a priority posilnenia/rozšírenia cezhraničných aj vnútroštátnych prepojení, s cieľom čo najlepšie využiť existujúce prepojovacie vedenia a kapacitu existujúcej vnútroštátnej štruktúry;
12. zdôrazňuje úlohu Komisie v rámci tretieho energetického balíka ako strážkyne rozčleneného a prístupného trhu s elektrinou a sprostredkovateľky decentralizovaného energetického systému, v ktorom členské štáty menším dodávateľom, najmä tzv. prozumentom (výrobcom, ktorí sú súčasne spotrebiteľmi), umožňujú prístup do siete v súlade so spravodlivými trhovými pravidlami a najlepšími postupmi v oblasti vlastnej spotreby;
13. konštatuje, že naše energetické prostredie je čoraz decentralizovanejšie vzhľadom na narastajúci význam prozumentov energie; konštatuje preto význam dobre naplánovanej inteligentnej prenosovej a distribučnej sústavy; zdôrazňuje rastúcu a kľúčovú úlohu prevádzkovateľov distribučných sústav (PDS) ako sprostredkovateľov na trhu, keďže

veľká väčšina zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov je pripojená k distribučným sieťam; v tomto smere zdôrazňuje, že ak chceme vyriešiť obmedzenia siete, je nutné dôkladné posúdenie s cieľom vymedziť, ktoré kroky alebo kombinácie krokov vrátane budovania nového prenosového vedenia, rozvoja miestnych inteligentných sietí a integrácie efektívnosti a flexibility do systému sú najoptimálnejšie vzhľadom na konkrétnu situáciu;

14. zdôrazňuje, že prínosy zvyšovania miery prepojenia nemožno dosiahnuť bez vysokej úrovne previazanosti trhu a prevádzkovateľov prenosovej sústavy (PPS); vyzýva Komisiu, aby vyvinula maximálne úsilie o zabránenie vzniku previazanosti na úrovni zoskupení členských štátov, a aby presadzovala previazanosť na úrovni EÚ zahŕňajúcej všetky členské štáty a ich susedov, najmä krajiny, ktoré sú súčasťou európskej susedskej politiky;
15. pripomína, že projekty spoločného záujmu posudzujú regionálne skupiny zriadené Komisiou, ktoré tvoria zástupcovia členských štátov, národných regulačných orgánov, prevádzkovateľov prenosových sústav, realizátorov projektov, ENTSO-E, agentúry ACER, Komisie a iných kľúčových zainteresovaných subjektov;
16. zdôrazňuje skutočnosť, že zoznam projektov spoločného záujmu treba vypracovať transparentnejším a zodpovednejším spôsobom; konštatuje, že ENTSO-E, PPS a realizátori projektov zohrávajú rozhodujúcu úlohu pri vypracovaní harmonizovanej metodiky analýzy nákladov a prínosov, pri príprave desaťročných plánov rozvoja siete a sieťových predpisov a pri hodnotení nákladov a prínosov každého projektu; pripomína, že treba poskytovať úplné hodnotenia vrátane hospodárskych, sociálnych a environmentálnych vplyvov; v tejto súvislosti žiada Komisiu, aby zabezpečila, že tieto hodnotenia budú vykonávať kvalifikovaní odborníci, ktorí budú plne nezávislí od realizátorov projektov; zdôrazňuje, že celý proces treba optimalizovať tým, že sa podporí väčšie zapojenie Parlamentu a ďalších zainteresovaných strán; vyzýva Komisiu, agentúru ACER a vnútroštátne regulačné orgány, aby zohrávali proaktívnejšiu úlohu s cieľom zabezpečiť neutrálnejší, transparentnejší, vysledovateľnejší a inkluzívnejší konzultačný proces; vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila situácie, v ktorých by sa využívanie najlepších dostupných technológií mohlo stanoviť ako významný parameter poskytnutia finančných prostriedkov EÚ na projekty;
17. vyzýva Komisiu, aby lepšie vysvetlila proces hodnotenia projektov spoločného záujmu; pripomína, že aby sa o nich uvažovalo, mali by byť projekty spoločného záujmu súčasťou desaťročných plánov rozvoja siete ENTSO-E, ale konečné rozhodnutie o financovaní prijíma Komisia na základe vlastných hodnotiacich výberových kritérií projektov; žiada Komisiu, aby tieto kritériá výslovne vysvetlila;
18. vyzýva Komisiu, aby každoročne podávala Parlamentu správu o realizácii projektov spoločného záujmu a o pokroku pri dosahovaní miery prepojenia na úrovni 10 %, a to ako súčasť výročného zhodnotenia, s ktorým počíta strategický rámec pre Energetickú úniu;

Proces vydávania povolení

19. zdôrazňuje, že zdĺhavý postup vydávania povolení predstavuje hlavný problém v súvislosti s novými vedeniami vysokého napätia v Európe; vyzýva členské štáty, aby

sa usilovali o zrýchlenie tohto postupu pri súčasnom zachovaní primeranej úrovne záruk pre verejný záujem vrátane účinných verejných konzultácií;

20. pripomína, že projekty na zozname projektov spoločného záujmu majú prospech z preferenčného regulačného zaobchádzania, rýchleho plánovania, záväznej lehoty 3,5 roka na udelenie povolenia a rýchlejších postupov posudzovania vplyvov na životné prostredie a môžu byť tiež oprávnené na dodatočné financovanie v rámci Nástroja na prepájanie Európy (NPE) a z Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI); žiada Komisiu, aby posúdila, ako sa toto rýchle plánovanie realizuje a dodržiava vo všetkých členských štátoch;
21. uznáva, že informovanosť a podpora verejnosti sú zásadné pre zabezpečenie rýchlej realizácie projektov prepojenia; uznáva, že pri budovaní nových elektrických vedení sa nesmú oslabovať transparentné a inkluzívne procesy a najprísnejšie environmentálne normy; vyzýva realizátorov projektov na využívanie najlepších dostupných technológií pre nové prepojenia s cieľom posilniť súdržnosť medzi projektovými investíciami do sietí, environmentálnu udržateľnosť a prijímanie na miestnej úrovni;
22. zdôrazňuje, že uplatňovanie koncepcie „jednotného kontaktného miesta“ prispieva k skráteniu postupov vydávania povolení; pripomína, že v nariadení o TEN-E sa vyžaduje, aby každý členský štát vymenoval príslušný národný orgán zodpovedný za uľahčenie, skrátenie a koordináciu procesu vydávania povolení na vnútroštátnej úrovni; víta v tomto smere posúdenie prístupu založeného na jednotnom kontaktnom mieste, ktoré má Komisia uskutočniť v roku 2017, a nabáda v tomto rámci Komisiu, aby posúdila potenciál jednotného kontaktného miesta na úrovni EÚ;

Úlohy agentúry ACER

23. berie na vedomie nedostatok personálu a zdrojov agentúry ACER; žiada rozpočtový orgán EÚ, aby agentúre poskytol potrebné zdroje, najmä dostatok vlastných zamestnancov, aby agentúra mohla adekvátne a včas plniť úlohy, ktoré jej boli pridelené na základe právnych predpisov; žiada, aby sa posilnila úloha agentúry ACER, najmä vo vzťahu k ENTSO-E a so zreteľom na posilnenie koordinácie národných regulačných orgánov, urovnávanie sporov medzi týmito orgánmi a koordináciu cezhraničných regulačných záležitostí;
24. zdôrazňuje význam kvalifikovaných zamestnancov národných regulačných orgánov v oblasti energetiky, ktorí budú disponovať požadovanými odbornými vedomosťami, ako aj špecializáciou a nezávislosťou; vyzýva Komisiu, aby najneskôr do konca roku 2016 uskutočnila nezávislý audit týkajúci sa jednak zdrojov, ktoré majú všetky národné regulačné orgány v oblasti energetiky k dispozícii, a jednak stupňa nezávislosti, ktorý tieto orgány doteraz dosiahli, a zároveň poskytla odporúčania na zlepšenie situácie;
25. konštatuje, že stále chýba transparentnosť, pokiaľ ide o výpočet cezhraničných kapacít dostupných na trhu a frekvenciu, rozsah a dôvody obmedzenia prepojení; v tejto súvislosti pochybuje, že väčšine významných obmedzení sa venovala plná pozornosť; žiada Komisiu, aby agentúre ACER poskytla primerané kompetencie a právomoci na zhromažďovanie potrebných informácií o každej jednotlivej cezhraničnej prenosovej kapacite, aby agentúra ACER mohla účinne plniť svoje monitorovacie povinnosti;

požaduje, aby sa tieto informácie agentúre ACER poskytovali spolu s potrebnými kontextovými informáciami o štruktúre a fungovaní vnútroštátnej siete; víta v tejto súvislosti rýchle dokončenie sieťových kódexov pre oblasť elektroenergetiky; berie na vedomie zámery Komisie rozšíriť mandát, dosah a právomoci agentúry ACER, ako aj jej úvahy o tom, čo to môže priniesť, uvedené v jej nedávnom oznámení s názvom Vytváranie nového prístupu s dôrazom na spotrebiteľov energie; vyzýva Komisiu, aby v tomto smere predložila konkrétne návrhy s cieľom podporiť realizáciu skutočného vnútorného trhu s energiou; konštatuje, že akékoľvek nové povinnosti pridelené agentúre ACER by mali sprevádzať zodpovedajúce zdroje;

Finančné nástroje

26. berie na vedomie odhad Komisie, podľa ktorého sú na dosiahnutie miery prepojenia elektrických sietí na úrovni 10 % vo všetkých členských štátoch do roku 2020 potrebné finančné prostriedky v objeme 35 miliárd EUR; pripomína, že podľa nariadenia o NPE (č. 1316/2013) by sa významná časť finančnej pomoci v rámci finančného krytia pre sektor energetiky z NPE mala sprístupniť na projekty v oblasti elektrickej energie, a trvá na tom, aby Komisia túto skutočnosť náležite zohľadnila; podporuje odporúčanie Komisie, aby sa NPE sústreďoval na niekoľko kľúčových projektov; zdôrazňuje, že osobitnú pozornosť treba venovať projektom, ktoré riešia najvýznamnejšie nedostatky v rámci integrovaného trhu EÚ s elektrinou a absenciu dostatočného prepojenia; domnieva sa, že primerané finančné prostriedky EÚ by mali byť naďalej dostupné aj po roku 2020 na podporu výstavby životaschopných nekomerčných projektov elektrických prepojení potrebných na zabezpečenie fungovania vnútorného trhu s energiou a bezpečného fungovania elektrických prenosových sústav; zdôrazňuje význam EIB pri podpore investorov v súvislosti s komerčne životaschopnými projektmi elektrickej infraštruktúry; berie na vedomie vytvorenie fondu EFSI a nabáda Komisiu na zabezpečenie toho, aby fond účinne priťahoval investície do prepojenia elektrických sietí;
27. okrem toho naliehavo žiada Komisiu, aby: 1) podporovala investície do najlepšej dostupnej technológie, ktorá môže byť drahšia, ale poskytuje značné finančné výhody počas celého životného cyklu, ako aj časové úspory a výhody vedúceho postavenia v technologickej oblasti v dlhodobom horizonte; 2) vykonala preskúmanie pravidiel financovania s cieľom zefektívniť existujúce mechanizmy; a3) posilnila stimuly pre ďalšie investície do siete okrem iného podporovaním príjmov z poplatkov za prenájom v prípade prenosového preťaženia opätovne investovali do infraštruktúr a technológií na posilnenie siete vrátane dodatočných prepojení;

Regionálna spolupráca

Región Baltského mora

28. poznamenáva, že sa očakáva, že plánované vedenia umožnia pobaltským štátom dosiahnuť do konca roku 2015 mieru prepojenia na úrovni 10 %; vyjadruje znepokojenie, že siete pobaltských štátov sú naďalej synchronizované s ruskou prenosovou sústavou pre elektrinu a závisia od nej, čo predstavuje prekážku pre skutočne integrovaný a dobre fungujúci európsky trh s elektrinou; požaduje urýchlenú synchronizáciu elektrických sietí pobaltských štátov s európskou kontinentálnou sieťou s cieľom zabezpečiť úplné začlenenie do vnútorného trhu s elektrinou, vyššiu

bezpečnosť dodávok elektriny a bezpečné fungovanie systému; žiada dotknuté členské štáty, aby prijali potrebné kroky na iniciovanie formálneho postupu smerujúceho k rozšíreniu synchrónnej európskej kontinentálnej siete smerom k pobaltským štátom, a sieť ENTSO-E, aby tento postup spustila; vyzýva Komisiu, aby uskutočňovanie tohto projektu podporovala a monitorovala; vyzdvihuje spoločný severský trh s elektrinou ako najlepší postup spolupráce medzi členskými štátmi pri vytváraní a rozvoji vnútorného trhu s elektrinou; uznáva význam väčšieho prepojenia medzi Poľskom a severským trhom s elektrinou, aby Poľsko dosiahlo mieru prepojenia na úrovni 10 %; víta podpis memoranda o porozumení v súvislosti s posilneným plánom prepojenia baltského trhu s energiou (BEMIP); zdôrazňuje, že regionálna spolupráca prostredníctvom BEMIP pokračuje, ako aj skutočnosť, že solidarita medzi členskými štátmi pri realizácii projektov spoločného záujmu sa ešte viac prehĺbila;

Severné more

29. uznáva, že veterná energia na mori v oblasti Severného mora má potenciál vytvárať viac ako 8 % dodávok elektriny v Európe do roku 2030; ďalej konštatuje, že koordinácia plánovania a budovania infraštruktúry regionálnej príbrežnej energetickej rozvodovej siete, prístup na trh a rozdelenie rezervy v oblasti Severného mora by mohli viesť k úsporám nákladov vo výške 5 – 13 miliárd EUR ročne do roku 2030 prostredníctvom lepšie integrovaného regionálneho trhu; vyzýva Komisiu a príslušné členské štáty, aby pri príprave štruktúry riadenia na rok 2030 a následnom plánovaní tento potenciál podporovali; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili silnú politickú podporu a propagáciu pre elektrickú sieť na mori v oblasti Severného mora ako kľúčový krok pri budovaní efektívnej energetickej únie; naliehavo vyzýva nadchádzajúce predsedníctva Rady EÚ, aby vypracovali a odsúhlasili právny rámec na schválenie počas holandského predsedníctva v roku 2016 vo forme medzivládnej dohody medzi príslušnými členskými štátmi, v ktorej sa vymedzí spoločná stratégia elektrickej energie pre oblasť Severného mora;

Stredozápadná Európa

30. zdôrazňuje, že rakúsko-nemecký spoločný trh s elektrinou znamená pokrok v realizácii integrovaného európskeho trhu s energiou; uznáva, že spoločná ponuková oblasť (zavedená v roku 2002) znamená, že veľkoobchodné ceny elektriny v týchto dvoch krajinách sú rovnaké, a zabezpečilo sa ňou neobmedzené obchodovanie s elektrinou a bezpečnosť dodávok takmer na úrovni 100 %; konštatuje, že rakúsko-nemecká ponuková oblasť je jediná relatívne veľká zóna v Európe, ktorá je spoločná pre dve krajiny; konštatuje, že väčšie ponukové oblasti podporujú potrebné charakteristiky dobre fungujúceho a likvidného trhu s elektrinou, ktorý znižuje obchodné náklady, poskytuje odolné cenové signály pre investičné rozhodnutia a podporuje výraznejšiu hospodársku súťaž; požaduje urýchlený rozvoj sietí s cieľom umožniť začlenenie energie z obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrinou a zaručiť stabilitu siete, najmä v južnom Nemecku; vyzýva na zachovanie tohto modelu úspechu a na rozširovanie ponukovej oblasti;

Stredná a juhovýchodná Európa

31. zdôrazňuje, že stredná a juhovýchodná Európa má obrovský – a prevažne nevyužitý – potenciál z hľadiska obnoviteľných zdrojov energie; konštatuje, že spolupráca

a koordinácia týkajúca sa dlhodobého plánovania a budovania infraštruktúry regionálnej siete v krajinách strednej a juhovýchodnej Európy musí presahovať rámec EÚ, aby sa zahrnuli krajiny západného Balkánu mimo EÚ a Turecko; vyzýva na zriadenie novej platformy, kde by všetky kľúčové zainteresované strany v regióne mohli rokovať a poskytovať politickú podporu spoločným projektom zameraným na plné využitie potenciálu regiónu v oblasti elektriny; uznáva, že skupina EÚ na vysokej úrovni pre plynárenskú konektivitu v strednej a juhovýchodnej Európe, zriadená vo februári 2015, by sa mohla stať takouto platformou, ak sa jej mandát rozšíri s cieľom zahrnúť oblasť elektriny a zapojiť krajiny strednej a juhovýchodnej Európy, ktoré sú mimo EÚ; uznáva, že platforma by umožnila Komisii zaujať vedúce postavenie a poskytnúť politickú podporu;

32. všima si, že vysoká závislosť strednej a juhovýchodnej Európy od dovozu energie znamená, že je nevyhnutné zvýšiť cezhraničnú kapacitu elektriny, ktorou by sa pomohlo zabezpečiť bezpečnosť dodávky v regióne a z dlhodobého hľadiska by to prispelo nižším účtom ľudí za elektrinu;
33. odporúča, aby Komisia dôkladne posúdila vyhliadky na nové prepojenia elektrických sietí v oblasti Stredozemia a medzi juhoeurópskymi a severoafrickými trhmi s cieľom zvýšiť bezpečnosť dodávok a rozvíjať obnoviteľné zdroje energie v oboch regiónoch;

Pyrenejský polostrov

34. zdôrazňuje význam výrazného rozšírenia prepojenia medzi Španielskom a Francúzskom s cieľom podporovať obnoviteľné zdroje energie v regióne a umožniť Iberskému polostrovu v plnej miere sa zapojiť do vnútorného trhu s elektrinou; považuje madridské vyhlásenie, podpísané 4. marca 2015, a vytvorenie skupiny na vysokej úrovni pre prepojenia v juhozápadnej Európe za dôležité kroky na zvýšenie prepojenosti regiónu; uznáva, že súčasná kapacita prepojenia medzi Pyrenejským polostrovom a kontinentálnou Európou je príliš nízka a že projekty zaradené na súčasný zoznam projektov spoločného záujmu nestačia na dosiahnutie cieľa prepojenia do roku 2020; vyzýva krajiny tohto regiónu, aby podporovali rozvoj vlastného značného potenciálu v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a aby uľahčili prístup tohto odvetvia na integrovaný európsky trh;
35. víta iniciatívu Komisie, ktorá chce uskutočniť štúdiu prínosov prepojenia Pyrenejského polostrova a Francúzska, Spojeného kráľovstva, Talianska a krajín na južnom brehu Stredozemného mora;

Po roku 2020

36. poznamenáva, že od roku 2002, keď sa pôvodne stanovila miera prepojenia sietí na úrovni 10 %, prešiel európsky energetický systém vývojom, pričom predovšetkým obnoviteľné zdroje energie sa rozvinuli na celom kontinente; v tejto súvislosti odporúča, aby cieľ 15 % pre rok 2030 stanovený na základe inštalovanej kapacity nebol jediný a aby bol pozorne a dôkladne posúdený s cieľom zaručiť, že je vhodný na tento účel, relevantný a uskutočniteľný; žiada preto Komisiu, aby posúdila stanovenie regionálnych, doplnkových cieľov a našla lepšie kvalitatívne a kvantitatívne kritériá, ako sú napríklad obchodné toky, toky v čase špičky a obmedzenia, ktoré naznačujú, ako veľmi je prepojenie potrebné;

37. zdôrazňuje potrebu odvodiť budúci cieľ v oblasti elektrických prepojení od dlhodobých klimatických cieľov EÚ od cieľa udržateľného energetického systému, o ktorý sa EÚ usiluje; v tejto súvislosti poznamenáva, že miera požadovaného prepojenia bude závisieť od niekoľkých parametrov vrátane: a) uplatňovania zásady „prvoradého zohľadňovania energetickej efektívnosti“ a ďalších reakčných opatrení na strane dopytu vo vnútroštátnej politike aj politike EÚ, b) rozvoja decentralizovanej elektriny založenej na obnoviteľných zdrojoch a prepojených inteligentných sústavách, c) vnútroštátnych rozhodnutí o energetickom mixe, ktoré budú zohľadňovať dlhodobé ciele EÚ v oblasti zmeny klímy a energetiky, d) rozvoja technológií uskladňovania energie, a to aj na úrovni domácností a obcí, e) využívania najlepších dostupných technológií v prípade, že to bude vhodné, f) uznania toho, že obyvatelia sú v energetickom systéme prozumentmi, a g) vytvorenia jasných stimulov na investovanie do sietí;
38. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	10.11.2015
Výsledok záverečného hlasovania	+: 56 -: 3 0: 5
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Zigmantas Balčytis, Bendt Bendtsen, Reinhard Bütikofer, Jerzy Buzek, Philippe De Backer, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Peter Eriksson, Fredrick Federley, Ashley Fox, Adam Gierek, Juan Carlos Girauta Vidal, Theresa Griffin, Marek Józef Gróbarczyk, Roger Helmer, Hans-Olaf Henkel, Kaja Kallas, Barbara Kappel, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Janusz Lewandowski, Paloma López Bermejo, Ernest Maragall, Edouard Martin, Angelika Mlinar, Nadine Morano, Dan Nica, Angelika Niebler, Morten Helveg Petersen, Miroslav Poche, Michel Reimon, Herbert Reul, Paul Rübig, Algirdas Saudargas, Jean-Luc Schaffhauser, Neoklis Sylikiotis, Antonio Tajani, Dario Tamburrano, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Claude Turmes, Miguel Urbán Crespo, Vladimir Urutchev, Adina-Ioana Vălean, Kathleen Van Brempt, Henna Virkkunen, Martina Werner, Anna Záborská, Flavio Zanonato
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Soledad Cabezón Ruiz, David Coburn, Ian Duncan, Cornelia Ernst, Jude Kirton-Darling, Werner Langen, Olle Ludvigsson, Marian-Jean Marinescu, Clare Moody, Massimiliano Salini
Náhradníci (článok 200 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Isabella Adinolfi, Edward Czesak, Jonás Fernández

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

56	+
ALDE	Philippe De Backer, Fredrick Federley, Juan Carlos Girauta Vidal, Kaja Kallas, Angelika Mlinar, Morten Helveg Petersen
ECR	Ian Duncan, Ashley Fox, Evžen Tošenovský
EFDD	Isabella Adinolfi, Dario Tamburrano
ENF	Barbara Kappel, Jean-Luc Schaffhauser
GUE/NGL	Cornelia Ernst, Neoklis Sylikiotis, Miguel Urbán Crespo
PPE	Bendt Bendtsen, Jerzy Buzek, Christian Ehler, Krišjānis Kariņš, Seán Kelly, Werner Langen, Janusz Lewandowski, Marian-Jean Marinescu, Nadine Morano, Angelika Niebler, Herbert Reul, Paul Rübig, Massimiliano Salini, Algirdas Saudargas, Antonio Tajani, Vladimir Urutchev, Henna Virkkunen, Adina-Ioana Vălean, Anna Záborská, Pilar del Castillo Vera
S&D	Zigmantas Balčytis, Adam Gierek, Theresa Griffin, Jude Kirton-Darling, Jeppe Kofod, Miapetra Kumpula-Natri, Olle Ludvigsson, Edouard Martin, Clare Moody, Dan Nica, Miroslav Poche, Patrizia Toia, Kathleen Van Brempt, Martina Werner, Flavio Zanonato
Verts/ALE	Reinhard Bütikofer, Peter Eriksson, Ernest Maragall, Michel Reimon, Claude Turmes

3	-
ECR	Edward Czesak, Marek Józef Gróbarczyk, Hans-Olaf Henkel

5	0
EFDD	David Coburn, Roger Helmer
GUE/NGL	Paloma López Bermejo
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Jonás Fernández

Vysvetlivky k symbolom:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania